

Skyddet för våra stränder och strandnära områden är hotade.

För många av oss är det en självklarhet att kunna njuta av bad, båtliv, naturliv och promenader längs obebyggda, vackra stränder. Men allas vår möjlighet att komma ner till stranden är hotad. Just nu har vi fått en statlig utredning med uppgift att lätta upp reglerna kring strandskyddet så att det blir lättare att bygga, exploatera och privatisera strandnära.

Det är inte bara människans tillgång till stränderna som hotas om strandskyddet luckras upp.

Skyddet av stränderna är också oerhört viktigt för de känsliga och värdefulla ekosystem som finns i området där land och vatten möts. Många havsstränder har redan idag mycket hög andel rödlistade arter. Grunda vikar i sjöar och vid kusten hör till våra mest värdefulla och produktiva vattenmiljöer men också till de allra känsligaste. Om strandskyddet tas bort kan värdefulla livsmiljöer för strändernas växter och djur försvinna, liksom viktiga förbindelselänkar för olika organismer. De strandnära, vind- och vågskyddade livsmiljöerna är områden som fungerar både som barnkammare och skafferi för fisk, fåglar och andra djur. En annan funktion som stranden har är att vattenväxterna i områdena tar upp och binder koldioxid, en kolsänka som riskerar att försvinna om stränderna exploateras.

Dessutom riskerar ett svagare strandskydd att spä på klimatförändringarnas redan negativa effekter. Orörda stränder med naturlig vegetation fungerar som viktiga buffertzoner, som genom att översvämmas kan dämpa höga vattenflöden, och fungerar även som filter som förhindrar att övergödande ämnen och miljögifter spolas ut i sjöar och havsvikar.

Den statliga utredning som föreslår att luckra upp reglerna för strandskyddet är resultatet av januariöverenskommelsen. I överenskommelsen ställdes krav på att strandskyddet ska göras om i grunden och att det ska bli betydligt enklare att bygga strandnära i landsbygdsområden. I januariavtalets intentioner och beslut finns en stor risk att många av de stränder runtom i Sverige där du idag kan ströva fritt blir bebyggda och oåtkomliga, du ser stranden, sjöar och hav, men kan inte komma dit. Redan idag finns stora möjligheter för kommuner att tillåta byggande i strandnära lägen, och antalet dispenser som beviljas ökar år efter år, vilket i sig är oroande.

Naturskyddsföreningen anser att det är mycket viktigt att januariöverenskommelsen inte leder till att värdefulla stränder exploateras. Vid byars bad och naturområden utmed vatten är det tvärtom viktigt att strandskyddet stärks.

Jönköping 2020-12-28

Naturskyddsföreningen Jönköpings Länsförbund